

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aen-Merckingen Van Den Eerw. P. Cornelius Hazart,
Priester der Societeyt Jesv.**

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1662

II. Aen-Merckingehe. Op de Ketterije der Manichéen.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71393)

beloften, ende betaeltse den Heere uwen Godt. Ende
elders meer.

Ten tweeden hzaegh' ick/oft de Manichéen om soos
danighe reden het houwelijck verboden aen ha-
re up berkozene / oft niet? Soo sae? Iest den
H. Augustinum *Lib. de Haresibus. Haresi 45.* daer sulc
ghy heel contrarie binden. So niet? soo zijn wy
gautschelijck verschillende vande Manichéen, de
wijle men (ghelijck wy upt Augustino datelijck
sullen behoonen) het eynde moet aensien / om
han eenigh werck te bonnissen/hoedanigh het 30/
goedt/ oft quaedt.

II. AEN-MERCKINGHE.

Op de Ketterije der Manichéen.

D. Cabeljau, Pag. 562.

DE Manichéen hielden af in de bedieninge des Avont-
maels vanden Kelck des Sacraments, seydte Gelasius
de Consecrat. dist. 2. C. Comperimus; ende Leo *Serm. 4. de*
Quadragesima. De Papiſten willen mede dat het volck
vanden gheheylighden beker af-houden sal.

Catholijcke Antwoorde.

Wat Gelasius helanght sijne woorden zijn dese:
Wy hebben bevonden dat sommighe, nuttende alleen de
portie van't lichaem, haer onthouden vanden kelck van't
H. Bloedt. De welcke buyten twijffel (want sy worden
verleydt, ick en weet niet uyt wat superstitie dat sy daer
toe verbonden zijn) moeten het heel Sacrament nemen,
oft daer van agheweirt worden, want het deylen van een
ende 't selve mystere, en can niet gheschieden sonder
groot-sacrilegie. Hy seght datter sommighe / name-
lijck Manichéen, 't sijnen tijde haer onthielden van
den kelck/maer hy boeghet by/ dat sy dit deden
upt

upt *superstitie* : wat was dit booz *superstitie* ? Augustinus sal dit beantwoorden/als hy seght van de Manichéen, dat sy den wijn hielden voor de galle des duyvels. Ten anderen / om dat sy gheloofden / dat Christus gheen waerachtigh bloedt en hadde ghehad. Hierom en wilden sy den beker niet nemen. In dier voeghen dat Gelasius niet en verdoemt de ghene / die om wettighe oorzaken haer van den beker onthouden / maer alleen die / de welke dit deden upt soodanighe *superstitie* / als nu gheseyt is.

Wat nu den H. Leo aengaet / hy seyd / dat de Manichéen, op dat sy hare ketterije souden bedecken, ende schuylen onder de reste, ghewoon waren te nutten het lichaem / met de Catholijcken / maer niet te drincken den beker. Indien nu te Roomen, dat is / doe ter tijdt / volghens bekentnisse van Partije, in de Rechtsinnighe Kercke / het niet by en hadde ghestaen / den beker te nemen / of niet / hoe souden de Manichéen onder de Catholijcken hare ketterije konnen bedecken hebben / de welke noyt den beker en namen ? Waerom oock den H. Leo niet en doet acht nemen op de ghene / die nu den beker namen / dan niet en namen / maer alleen op die / de welke den selben noyt en namen : Want dat was een tecken van de ketterije der Manichéen. Doch dese faute / oft dolinghe wegh ghenomen zijnde / soo communiceerden de gheloovighe alle gaer ordinaerlijck onder eene ghedaente alleen / soo als Bellarminus seer wel bewijst *de Sacram. Enchar. lib. 4. c. 24* upt de oude ghewoonten der Rechtsinnighe Kercke / namentlijck upt het bewaren des H. Sacraments onder de ghedaente van broodt, uyt de Huys. communic, &c.

Wel aen dan : Gelasius en veroordeelt niet de ghene / die om wettighe oorzake haer van den beker onthouden / maer upt *superstitie* ; 'tis oock de ghewoonte gheweest inde Rechtsinnighe Kercke / den selben ordinaerlijck niet te nemen / oft stont by aen de gheloovighe den selben te nemen / oft niet

niet/anderfing en fouden de Manichéén, communt-
terende onder de Catholijcken/sonder den bekr/
niet konnen verhozghen ghebleben hebben. Hoe
kan ons dan D. Cabeljau, diefaengaende / verooz-
deelen als kettere / de wijle wy noch hier in ver-
oordeelt wozden van Gelafius; ende op den ande-
ren kant de gewoonte volghen vande oude recht-
finnighe Kercke.

Indien hy my fecht / dat Gelafius het booz een
facrilege hout het Sacrament te deplen.

Ick antwoorde met Gratianus, dat hy alleen-
lijck fpreekt vande Priefter die Sacrificie doen/
aen de welcke wy mede segghen / niet gheoorloft
te zijn/d'eene ghedaente te nemen / sonder d'an-
dere: Leest het opfchrift van dit Capittel in't
gheestelijck recht/welck aldus luyt: De Priefter
en moet het Licham Christi niet ontfanghen, sonder fijn
Bloedt.

III. AEN-MERCKINGHE

Op de Ketterije der Manichéén.

D. Cabeljau, Pag. 562.

DE Manichéén oordeelden, dat fy wel ghevaft had-
den, wanneer fy haer maer van vleefch t'eren af-
hielden, al fchoon dat fe haer met goeden vifch, ende au-
dere leckernijen opvulden. Ende het was by haer een
hoogh strafbare sonde, een kleyn beetie fpeck of vleefch,
over fijn lippen te nemen, daer fy't niet en achten voor
eenighe ftraffe weerdigh, fich met de befte vruchten des
veldts, ende andere smakelijcke fpijfe dagelijcks te meffen.
Augustinus Lib. 2. de moribus Manich. C. 13. Wie can loo-
chenen dat het by de Papiften in de veertigh-daghene va-
ften mede foo toegaet? &c.